

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 12. november 2018
Kontor: Formueretskontoret
Sagsbeh: Selina Rosenmeier
Sagsnr.: 2018-731-0030
Dok.: 889941

KOMMENTERET OVERSIGT

over

høringssvar om forslag til lov om ændring af straffeloven (Skærpelse af straffen for trusler, chikane og hærværk mod personer i offentlig tjeneste eller hverv)

1. Høringen

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 21. september 2018 til den 19. oktober 2018 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre og Vestre Landsret, samtlige byretter, Advokatrådet, Amnesty International, Danske Advokater, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Danske Regioner, Dansk Industri, Dansk Journalistforbund, Danske Medier, Dansk PEN, Dansk Psykolog Forening, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Stalking Center, Den Danske Dommerforening, Det Kriminalpræventive Råd, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Fagligt Fælles Forbund, Faggruppen af Socialrådgivere i Kriminalforsorgen, FOA, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, FTF, Fængselsforbundet, HK Danmark, HK-Landsklubben for Kriminalforsorgen, Hjælp Voldsofre, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, KL, Kriminalforsorgsforeningen, Den Danske Præsteforening, Landsforeningen KRIM, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen af Socialpædagoger, Landsorganisationen i Danmark, Offerrådgivningerne i Danmark, Politiforbundet, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, SAVN og Trykkefrihedsselskabet.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Justitsministeriet har modtaget hørings svar fra:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Københavns byret, Advokatsamfundet, BL – Danmarks Almene Boliger, Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Regioner, Den Danske Dommerforening, Den Danske Præsteforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Foreningen af kommunale social- sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark, FTF, FOA, Fængselsforbundet, Grønlands Selvstyre, Hjælp Voldsofre, Institut for Menneskerettigheder, KL, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, LO, Offerrådgivningen, Retspolitisk forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Tryk-kefrie selskabet og Dansk Told og Skatteforbund, Centralforeningen for stampersonel og Politiforbundet.

Nedenfor er angivet de væsentligste punkter i de modtagne hørings svar.

Justitsministeriets kommentarer til hørings svarene er anført i *kursiv*.

2. Hørings svarene

2.1. Generelt

Østre Landsret, Vestre Landsret, Københavns Byret, Advokatsamfundet, Dansk Arbejdsgiverforening, Den Danske Præsteforening, Domstolsstyrelsen, Dommerfuldmægtigforeningen, Fængselsforbundet, Grønlands Selvstyre, Institut for Menneskerettigheder, Offerrådgivningen og Rigsadvokaten har ikke bemærkninger til forslaget.

Danske Regioner har anført, at beskyttelse af ansatte i regionerne og sikring af deres tryghed i udførelsen af deres arbejde er en vigtig dagsorden for regionerne, og at Danske Regioner derfor finder det positivt, at lovforslaget kan medføre en øget opmærksomhed om beskyttelse af personer i offentlig tjeneste eller hverv.

Den Danske Præsteforening oplyser, at præster til tider oplever chikane, trusler mv. som følge af deres arbejde, idet præster arbejder i offentlige fora og på offentligt tilgængelige steder, ligesom de kan have offentligt kendt adresse mv. Foreningen bakker på den baggrund op om lovforslaget.

FOA oplyser, at det er væsentligt for foreningen, at offentligt ansatte og ansatte, der udfører udliciterede opgaver for det offentlige, kan varetage deres opgaver uden at skulle udsættes for vold, trusler og andre overgreb.

Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD) ser med tilfredshed på, at det ikke kun er trusler, men også chikane, der omfattes af lovforslaget. Foreningen anfører, at der er en generel opfattelse af, at chikane tiltager, og at vedvarende chikane er en væsentlig faktor, der kan påvirke den enkeltes arbejdsmiljø. Foreningen anfører endvidere, at en vedtagelse af lovforslaget vil opretholde et rimeligt beskyttelsesniveau og sikre, at personer i offentlig tjeneste eller hverv upåvirket kan udføre deres arbejde.

FTF henviser til initiativerne i ”Respektpakke I” fra 2016 og finder det positivt, at lovforslaget medvirker til at øge respekten for personer i offentlig tjeneste eller hverv i yderligere omfang.

KL bakker op om lovforslaget. Foreningen anfører i den forbindelse, at trusler, chikane og hærværk kan have store personlige konsekvenser for den enkelte person, som rammes, og for den pågældendes familie/nærmeste, og at det samtidig er uacceptabelt for vores demokrati, at personer, der er med til at tage et ansvar for kommunernes udvikling som kommunalbestyrelsesmedlem, trues og chikaneres eller udsættes for hærværk i forbindelse med deres politiske hverv. Tilsvarende er det uacceptabelt, at kommunalt ansatte, hvis arbejde det er at føre politisk besluttede opgaver ud i livet, udsættes for chikane, trusler eller hærværk i forbindelse med deres arbejde.

LO finder lovforslaget positivt og støtter op om forslaget i sin helhed. LO henviser i den forbindelse til høringssvaret fra FOA.

Trykkefrihedsselskabet anfører, at en skærpelse af straffen for trusler mod personer i offentlig tjeneste eller hverv efter omstændighederne kan være med til at sikre, at ingen afholder sig fra bestemte hverv eller stillinger, ligesom det sender et vigtigt signal om, at man ikke vil finde sig i, at personer i offentlig tjeneste eller hverv forulempes, fordi de udfører deres arbejde.

Rigspolitiet er fremkommet med bemærkninger i relation til it-mæssige udfordringer i forhold til bl.a. politiets sagsbehandlingssystem (POLSAS).

Justitsministeriet har noteret sig, at høringsparterne generelt har udtrykt opbakning til lovforslaget.

For så vidt angår det af Rigspolitiet anførte om it-mæssige udfordringer, der relaterer sig til bl.a. politiets sagsbehandlingssystem (POLSAS), bemærkes det, at der i samarbejde med Rigspolitiet er fundet en løsning herpå.

2.2. Baggrunden for lovforslaget

Retspolitisk Forening anfører om den spørgeskemaundersøgelse, der blev foretaget af Økonomi- og Indenrigsministeriet, KL og Danske Regioner i december 2017, der viste, at 4 ud af 10 lokalpolitikere har været udsat for chikane, trusler og hærværk i forbindelse med deres politiske hverv, at det havde været hjælpsomt, hvis der var foretaget en analyse af baggrunden for problemet. Foreningen henstiller i den forbindelse til, at de afsatte midler til lovforslaget i stedet bruges til en målrettet forebyggende indsats.

Som anført under pkt. 1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget er formålet med lovforslaget at gennemføre initiativerne om de straffskærper, der følger af den politiske aftale af 18. maj 2018, som regeringen indgik sammen med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti om straffskærper for chikane, trusler og hærværk mod personer i offentlig tjeneste eller hverv.

Baggrunden for den politiske aftale var den nævnte spørgeskemaundersøgelse blandt samtlige kommunalbestyrelses- og regionsrådsmedlemmer, som blev foretaget af Økonomi- og Indenrigsministeriet, KL og Danske Regioner i december 2017.

Det fremgår af den politiske aftale, at Økonomi- og Indenrigsministeriet, KL og Danske Regioner den 1. marts 2018 har offentliggjort en vejledning til lokalpolitikere om problemet med fokus på forebyggelse og håndtering.

Justitsministeriet har på den baggrund indhentet et bidrag fra Økonomi- og Indenrigsministeriet, der har oplyst følgende om den nævnte vejledning og undersøgelse:

”Vejledning til lokalpolitikere om chikane mv.

Økonomi- og Indenrigsministeriet, KL og Danske Regioner offentliggjorde den 1. marts 2018 en fælles vejledning om, hvordan man som lokalpolitiker kan forebygge og håndtere chikane, trusler, hærværk og vold, samt hvordan kommunalbestyrelser

og regionsråd lokalt kan styrke fokus på området. Politiets Efterretningstjeneste og Justitsministeriet har været inddraget i arbejdet med vejledningen, som alle kommunalbestyrelsesmedlemmer og regionsrådsmedlemmer i forbindelse med offentliggørelsen fik tilsendt i en trykt udgave.

Spørgeskemaundersøgelse om omfanget af chikane, trusler, hærværk og vold mod lokalpolitikere

Den 9. februar 2018 offentliggjorde Økonomi- og Indenrigsministeriet, KL og Danske Regioner en rapport om chikane, trusler, hærværk og vold mod kommunal- og regionspolitikere. Rapporten blev udarbejdet på baggrund af en spørgeskemaundersøgelse sendt ud i december 2017 til alle daværende medlemmer af kommunalbestyrelser og regionsråd.

Spørgeskemaundersøgelsen afdækkede, i hvilket omfang respondenterne har oplevet en eller flere former for krænkelse i egenskab af deres hverv som kommunalbestyrelses- eller regionsrådsmedlem. De fire krænkelsestyper, der blev spurgt ind til, var chikane, trusler, hærværk og vold. Respondenterne blev stillet spørgsmål om omfang og karakter af krænkelsestyperne samt generelle spørgsmål om deres reaktion på oplevelserne, anmeldelse til politiet og kendskab til/ønsker om tilbud til forebyggelse eller håndtering af krænkelsestyper.

Spørgeskemaundersøgelsen fik en samlet svarprocent på knap 50 %, hvilket er en meget tilfredsstillende svarprocent, der sikrer mod mulige bias i respondentgruppen og understøtter, at undersøgelsen giver et retvisende billede af den samlede målgruppe.

Undersøgelsen viste bl.a., at 4 ud af ti lokalpolitikere har været udsat for chikane, trusler, hærværk.

Forud for undersøgelsen havde Altinget og Momentum offentliggjort resultaterne af lignende – men mindre omfattende – rundspørger blandt kommunalpolitikere, som viste et tilsvarende billede.”

2.3. Nødvendigheden af de foreslåede straffeskærper

Den Danske Dommerforening har anført, at den foreslåede tilføjelse i straffelovens § 291, stk. 4, om hærværk, synes overflødig i lyset af straffelovens § 81, nr. 14, der blev indført ved lov nr. 1728 af 27. december 2016.

Landsforeningen af Forsvarsadvokater anfører, at da straffelovens kapitel 10 allerede giver rig mulighed for at inddrage skærpende og formildende omstændigheder i de enkelte konkrete straffesager, er forslaget overflødig.

Som det fremgår under pkt. 2.3.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, indeholder straffeloven ikke i dag en selvstændig bestemmelse om, at det skal anses som en straffeskærpende omstændighed, at der begås hærværk mod en ting, der tilhører en person i offentlig tjeneste eller hverv.

Det fremgår af den politiske aftale om straffeskærpelser for chikane, trusler og hærværk mod personer i offentlig tjeneste eller hverv, at straffniveaulet i straffelovens § 291 om hærværk skal hæves med en tredjedel, når hærværk begås mod ting, der tilhører personer i offentlig tjeneste eller hverv.

Som det bl.a. fremgår under pkt. 2.3.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, lægges der på den baggrund med lovforslaget op til at ændre straffelovens § 291, stk. 4, således at det ved fastsættelsen af straffen for hærværk efter straffelovens § 291, stk. 1 og 2, skal indgå som en skærpende omstændighed, at forholdet er begået mod ting, der tilhører en af de i § 119 nævnte personer, når gerningen har baggrund i den forurettedes udførelse af offentlig tjeneste eller hverv.

Med den foreslåede ordning vil det således fremover fremgå direkte af straffelovens § 291, stk. 4, at det ved strafudmålingen skal indgå som en straffeskærpende omstændighed, at forholdet er begået mod ting, der tilhører en af de i § 119 nævnte personer, når gerningen har baggrund i den forurettedes udførelse af offentlig tjeneste eller hverv.

Det er med forslaget til ændringen af straffelovens § 291, stk. 4, forudsat, at straffen i disse tilfælde forhøjes med en tredjedel i forhold til den straf, som ville være blevet idømt efter de hidtidige regler.

Det fremgår af straffelovens § 81, nr. 14, at det ved straffens fastsættelse i almindelighed skal indgå som en skærpende omstændighed, at gerningen har baggrund i den forurettedes eller dennes nærmestes udførelse af offentlig tjeneste eller hverv.

Om forholdet mellem den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 291, stk. 4, og straffelovens § 81, nr. 14, fremgår det under pkt. 2.3.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at straffelovens § 81, nr. 14, med lovforslaget ikke længere vil finde anvendelse for strafudmålingen for overtrædelse af straffelovens § 291, stk. 1 og 2, når der er tale om ting, der tilhører en af de i § 119 nævnte personer, dvs. personer i offentlig tjeneste eller hverv.

Straffelovens § 81, nr. 14, vil derimod fortsat finde anvendelse strafudmålingen for overtrædelse af straffelovens § 291, stk. 1 og 2, når lovovertrædelsen har baggrund i den forurettedes nærmestes udførelse af offentlig tjeneste eller hverv.

2.4. Strafskærpende omstændigheder

Hjælp Voldsofre anerkender, at den den strafs-kærpelse, som der lægges op til med lovforslaget, for mange vil føles som en øget anerkendelse af bl.a. de forurettedes retssikkerhed, og at persongruppen, der er omfattet af lovforslaget, i mange situationer er særlig sårbar og har brug for et særligt værn. Foreningen peger imidlertid på, at man bør overveje at lade det indgå som en generel strafs-kærpende omstændighed i alle straffesager, hvis lovovertrædelsen har haft store konsekvenser for den forurettede.

Som det fremgår af den politiske aftale af 18. maj 2018 om strafs-kærpelser for chikane, trusler og hærværk mod personer i offentlig tjeneste eller hverv, finder aftalepartierne bag den politiske aftale det helt uacceptabelt, at lokalpolitikere udsættes for bl.a. trusler, blot fordi de udfører deres arbejde.

Det fremgår endvidere af aftalen, at de aftalte strafs-kærpelser skal omfatte trusler mod alle offentligt ansatte og ikke alene trusler mod lokalpolitikere.

Som anført under pkt. 1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget er formålet med lovforslaget at gennemføre initiativerne om de strafs-kærpelser, der følger af den politiske aftale.

Baggrunden for den politiske aftale var den nævnte spørgeskemaundersøgelse blandt samtlige kommunalbestyrelses- og regionsrådsmedlemmer, som blev foretaget af Økonomi- og Indenrigsministeriet, KL og Danske Regioner i december 2017.

Justitsministeriet bemærker, at straffens fastsættelse i en konkret straffesag beror på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, herunder af skærpende eller formildende omstændigheder i overensstemmelse med reglerne i straffelovens kapitel 10.

Straffelovens kapitel 10 indeholder almindelige regler om straffens fastsættelse og regler om skærpende og formildende omstændigheder, der finder anvendelse i alle straffesager. I straffelovens § 80 angives de hovedhensyn, som skal indgå ved straffastsættelsen. Det følger således af straffelovens §

80, at der ved straffens fastsættelse under hensyntagen til ensartetheden i retsanvendelsen skal lægges vægt på lovovertrædelsens grovhed.

Ved vurderingen af lovovertrædelsens grovhed skal der tages hensyn til den med lovovertrædelsen forbundne skade, fare og krænkelse samt til, hvad gerningsmanden indså eller burde have indset herom. Straffelovens §§ 81 og 82 angiver herudover en række omstændigheder, som i almindelighed skal tillægges henholdsvis skærpene og formildende betydning. Det bemærkes i den forbindelse, at opregningen ikke er udtømmende.

Der skal således allerede i dag i forbindelse med strafudmålingen i almindelighed tages hensyn til den med lovovertrædelsen forbundne skade, fare og krænkelse.

2.5. Angivelse af strafniveau i bemærkninger til lovforslag

Retspolitisk Forening finder det kritisabelt, at der lovgives i bemærkningerne, hvilket efter foreningens opfattelse er i strid med god lovgivningsskik.

Justitsministeriet bemærker, at Straffelovrådet i betænkning nr. 1531/2012 om strafudmåling – samspillet mellem lovgiver og domstole har behandlet spørgsmålet om lovgivers angivelse af strafniveauer i lovbemærkninger nærmere. Bl.a. fremgår følgende af betænkningens kapitel 5:

”Som nærmere beskrevet i kapitel 2, afsnit 3 og 4, er der i Danmark skabt tradition for, at lovgivningsmagten i lovforarbejder over for domstolene kan tilkendegive, hvad strafniveauet for forskellige typer af handlinger skal være fremover for overtrædelse af bestemmelser, som ændres ved den pågældende lov. Som nærmere beskrevet i kapitel 3, afsnit 3, viser retspraksis endvidere, at domstolene i praksis udmåler straffen i konkrete sager i overensstemmelse med sådanne angivelser, selv om de ”kun” fremgår af lovforarbejder og ikke af selve lovteksten. Det er dog, som nærmere beskrevet nedenfor under pkt. 2.5, som altovervejende hovedregel en forudsætning, at lovforarbejderne knytter sig til bestemmelser, som ændres ved den pågældende lov.

Det er som anført Straffelovrådets opfattelse, at erfaringerne med, at lovgivningsmagts tilkendegivelser om strafniveauet i normaltilfælde eller særligt beskrevne tilfælde fremgår af lovforarbejder, overordnet set er gode. Straffelovrådet kan derfor anbefale, at denne metode også fremover anvendes i de tilfælde, hvor lovgivningsmagten ønsker at give anvisninger om strafniveauet for en bestemt forbrydelse. Sammenlignet med andre

tænkelige modeller er det således efter Straffelovrådets opfattelse den mest hensigtsmæssige måde for både lovgivningsmagten og domstolene, hvorved lovgivningsmagten kan tilkendegive strafniveauer for normalt tilfælde eller særligt beskrevne tilfælde af en bestemt forbrydelse, hvis domstolene samtidig gives det fornødne råderum til at udmåle straffen på grundlag af den enkelte sags konkrete omstændigheder.

Straffelovrådet finder endvidere, at en hensigtsmæssig anvendelse af denne model for tilkendegivelser fra lovgivningsmagten til domstolene om ændringer i strafniveauet forudsætter, at der udvises omhu både ved formuleringen af det område (de gerningstyper), som det er hensigten at angive et strafniveau for, og ved formuleringen af, hvilket strafniveau der er tilsigtet.”

2.6. Manglende sletning af trusler eller chikane på f.eks. sociale medier som strafskærpende omstændighed

FTF har peget på, at manglende sletning af trusler eller chikane på f.eks. sociale medier bør være en strafskærpende omstændighed.

Straffeloven indeholder ikke i dag en særskilt bestemmelse om, at det skal indgå som en strafskærpende omstændighed, at en udtalelse, meddelelse eller et billede, der har tilknytning til en overtrædelse af straffeloven, ikke slettes.

Straffens fastsættelse i en konkret straffesag beror på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, herunder af skærpende eller formildende omstændigheder i overensstemmelse med reglerne i straffelovens kapitel 10.

I straffelovens § 80 angives de hovedhensyn, som skal indgå ved straffastsættelsen. Det følger således af straffelovens § 80, at der ved straffens fastsættelse under hensyntagen til ensartetheden i retsanvendelsen skal lægges vægt på lovovertrædelsens grovhed.

Ved vurderingen af lovovertrædelsens grovhed skal der tages hensyn til den med lovovertrædelsen forbundne skade, fare og krænkelse samt til, hvad gerningsmanden indså eller burde have indset herom. Straffelovens §§ 81 og 82 angiver herudover en række omstændigheder, som i almindelighed skal tillægges henholdsvis skærpende og formildende betydning. Det bemærkes i den forbindelse, at opregningen ikke er udtømmende.

Indebærer trusler efter straffelovens § 119, stk. 1, eller chikane efter straffelovens § 119 a, at der f.eks. uberettiget videregives oplysninger på internettet, vil en dom efter omstændighederne kunne indeholde en bestemmelse om konfiskation af oplysningerne, i det omfang de er tilgængelige på et sted på internettet, som den, der er ansvarlig for overtrædelsen, råder over som ejer eller bruger, jf. straffelovens § 75, stk. 2, og § 76, stk. 2. Der vil i givet fald under sagens behandling efter omstændighederne kunne ske beslaglæggelse efter reglerne i retsplejelovens kapitel 74.

Herudover indeholder databeskyttelsesforordningen bestemmelser om bl.a. ret til berigtigelse, sletning eller begrænsning af personoplysninger. Det følger således af databeskyttelsesforordningens artikel 16, 17 og 18, at den dataansvarlige skal berigtige, slette eller begrænse oplysninger, der viser sig urigtige, hvis en registreret person fremsætter anmodning herom. Herudover skal de grundlæggende principper i forordningens artikel 5 iagttages. Det følger bl.a. heraf, at personoplysninger skal være korrekte og om nødvendigt ajourførte, og der skal tages ethvert rimeligt skridt for at sikre, at personoplysninger, der er urigtige i forhold til de formål, hvortil de behandles, straks slettes eller berigtiges (rigtighed). Endvidere skal personoplysninger opbevares på en sådan måde, at det ikke er muligt at identificere de registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt til de formål, hvortil de pågældende personoplysninger behandles (opbevaringsbegrænsning). Overtrædelse af bestemmelserne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven er i vidt omfang strafbelagt, jf. databeskyttelseslovens § 41.

Det bemærkes i øvrigt, at justitsministeren den 3. oktober 2018 fremsatte forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, erstatningsansvarsloven og medieansvarsloven (Freds- og ærekrænkelser m.v.) (L 20), der bl.a. indeholder et forslag til regler om, at en domfældt i visse tilfælde kan blive pålagt sletning af udtalelser, meddelelser eller billeder.

Lovforslaget indeholder således bl.a. et forslag om, at en domfældt i forlængelse af en dom for videregivelse af meddelelser eller billeder vedrørende en andens private forhold eller for ærekrænkelser (straffelovens §§ 264 d, 267 og 268) kan pålægges at slette en udtalelse, meddelelse eller et billede, som har tilknytning til overtrædelsen. Dette indebærer, at oplysninger eller billeder, som har krænket en andens privatliv, skal fjernes fra internettet af f.eks. det medie eller den person, som har offentliggjort det. Lovforslaget in-

deholder endvidere et forslag om tredobling af tortgodtgørelsesniveauet for freds- og ærekrænkelser efter erstatningsansvarsloven.

Hvis lovforslaget vedtages, vil det i tilfælde af overtrædelse af straffelovens regler om freds- og ærekrænkelser således i visse tilfælde være muligt for domstolene at pålægge en domfældt at slette f.eks. en udtalelse, en meddelelse eller et billede, som har tilknytning til det pådømte forhold.

2.7. Den beskyttede personkreds

BL – Danmarks Almene Boliger påpeger, at også andre persongrupper end personer i offentlig tjeneste eller hverv kan være berørt af trusler, chikane og hærværk i forbindelse med deres hverv på samme måde som personer i offentlig tjeneste eller hverv. Foreningen peger i den forbindelse navnlig på beboervalgte repræsentanter i almene boligforeninger.

FTF og Dansk Told og Skatteforbund, Centralforeningen for stamersonel og Politiforbundet har opfordret til, at det sikres, at offentligt ansattes faglige repræsentanter er omfattet af beskyttelsen i straffelovens §§ 119 og 119 a. Foreningen mener at kunne udlede af anklagemyndighedens praksis, at sådanne repræsentanter for offentligt ansatte i nogle tilfælde falder uden for den beskyttede personkreds.

Baggrunden for den særlige beskyttelse af personer i offentlig tjeneste eller hverv i straffelovens §§ 119 og 119 a er bl.a., at personer, der optræder som repræsentanter for offentlige myndigheder, er særligt udsatte for angreb og derfor har behov for et ekstra værn mod den risiko for vold og trusler, som denne funktion medfører, herunder således at de uhindret kan udføre deres opgaver, jf. Rigsdagstidende 1924-25, tillæg A, spalte 3338.

Justitsministeriet anerkender i den forbindelse, at andre personalegrupper end den kreds af personer, der er omfattet af straffelovens §§ 119 og 119 a, kan være særligt udsatte i kraft af det arbejde eller hverv, de udfører.

Som anført under pkt. 2.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger tilsigtes der med lovforslaget imidlertid ikke nogen ændring i anvendelsesområdet for straffelovens § 119, stk. 1.

Som endvidere anført under pkt. 2.1.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger omfatter den beskyttede personkreds i straffelovens § 119 bl.a. polititjenestemænd, anklagere, dommere, ansatte ved afsonings- og behand-

lingsinstitutioner (f.eks. fængselsfunktionærer, faglærere, sundhedspersonale og pædagoger), ansatte ved kommunale institutioner (f.eks. lærere, socialrådgivere, sagsbehandlere, ansatte ved skoler, fritids- og plejehjem), ansatte i den offentlige befordring (f.eks. togpersonale, buschauffører), sundhedspersonale ansat i offentlige institutioner (f.eks. læger, sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter og -hjælpere), kommunale parkeringsvagter og politikere.

Den beskyttede personkreds omfatter tillige ansatte i private virksomheder, der efter aftale udfører opgaver på det offentliges vegne, herunder bl.a. buschauffører, der er ansat ved et privat busselskab, jf. Østre Landsrets dom af 9. april 2002 (gengivet i UfR 2002.1644 Ø), og ansatte ved selvejende institutioner, der drives for offentlige midler, jf. Vestre Landsrets dom af 23. april 2008 (gengivet i TfK 2008.526 V).

I sidste ende er det op til domstolene at foretage en konkret vurdering af, hvilke personalegrupper der er omfattet af den beskyttede personkreds i straffelovens §§ 119 og 119 a.

For så vidt angår det af Politiforbundet anførte om, at faglige repræsentanter efter anklagemyndighedens praksis i nogle tilfælde falder uden for beskyttelsen, bemærkes det, at vurderingen af, hvorvidt der i en konkret sag f.eks. skal rejses tiltale efter straffelovens § 119, stk. 1, om bl.a. vold mod personer i offentlig tjeneste eller hverv eller §§ 244 eller 245 om henholdsvis simpel og grov vold, beror på en anklagerfaglig vurdering af omstændighederne i den enkelte sag.

2.8. Muligheden for, at personer i offentlig tjeneste eller hverv kan optræde anonymt i forhold til aktindsigt og indgivelse af politianmeldelser

FOA peger på, at de offentligt ansatte efter foreningens opfattelse ville opnå en højere grad af tryghed ved lovgivningsinitiativer, der kunne sikre en vis grad af anonymitet ved f.eks. aktindsigtsanmodninger og indgivelse af politianmeldelser af borgere som led i den pågældendes udførelse af offentlig tjeneste eller hverv.

Justitsministeriet kan oplyse, at spørgsmål om ret til indsigt i f.eks. en anmelders (den ansattes) identitet afgøres efter reglerne i forvaltningsloven, hvis oplysningerne indgår i en afgørelsessag, og det er parten selv eller en partsrepræsentant, der anmoder om aktindsigt. Er der ikke tale om en afgø-

relsessag, vil spørgsmålet skulle afgøres efter egenaccess-reglerne i offentlighedsloven eller databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Justitsministeriet kan endvidere oplyse, at der efter de nævnte regler som udgangspunkt er adgang til aktindsigt i en oplysning om en anmelders identitet.

Retten til aktindsigt efter forvaltningslovens § 9 kan imidlertid bl.a. begrænses i det omfang, partens interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter til varetagelse af sit tarv findes at burde vige for afgørende hensyn til forebyggelse, opklaring og forfølgning af lovovertrædelser, straffuldbyrdelse og lign., til beskyttelse af bl.a. vidner i sager om strafferetlig eller disciplinær forfølgning eller til private og offentlige interesser i øvrigt, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet, jf. forvaltningslovens § 15 b, nr. 1 og 5.

Indsigtsretten efter databeskyttelsesforordningens artikel 15, stk. 1, må i henhold til bestemmelsens stk. 4 ikke krænke andres rettigheder og frihedsrettigheder. Der skal efter stk. 4 foretages en afvejning af hensynet til indsichtsretten over for hensynet til andres rettigheder og frihedsrettigheder.

Indsichtsretten efter databeskyttelsesforordningen kan ligeledes begrænses, hvis den registreredes interesse i oplysningerne findes at burde vige for afgørende hensyn til private interesser, herunder hensynet til den pågældende selv, og offentlige interesser, bl.a. af hensyn til statens sikkerhed eller for at forebygge kriminalitet, jf. databeskyttelseslovens § 22, stk. 1 og stk. 2. Endelig kan oplysninger, der behandles for den offentlige forvaltning som led i administrativ sagsbehandling, undtages fra retten til indsigt efter databeskyttelsesforordningens artikel 15, stk. 1, i samme omfang som efter reglerne i §§ 19-29 og 35 i offentlighedsloven, jf. databeskyttelseslovens § 22, stk. 3

Ligeledes kan retten til egenaccess efter offentlighedslovens § 8 bl.a. begrænses, hvis visse nærmere opregnede hensyn med afgørende vægt taler imod, herunder hensynet til andre, hensynet til statens sikkerhed, hensynet til forebyggelse, efterforskning og forfølgning af lovovertrædelser, straffuldbyrdelse og lign., hensynet til beskyttelse af bl.a. vidner i sager om strafferetlig eller disciplinær forfølgning eller hensynet til private eller offentlige interesser i øvrigt, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet, jf. offentlighedslovens § 8, jf. § 31 og § 33, nr. 1 og 5.

Herudover har en forsvarer i en straffesag (eller en sigtet i en straffesag, hvor der ikke er beskikket eller valgt forsvarer) adgang til at gøre sig bekendt med det materiale, som politiet har tilvejebragt til brug for den sag, som sigtelsen angår, jf. retsplejelovens § 729 a, stk. 3, og § 729 b, stk. 2.

Adgangen til aktindsigt kan dog bl.a. begrænses efter reglerne i retsplejelovens § 729 c, stk. 1. Det følger af denne bestemmelse, at retten efter anmodning fra politiet kan bestemme, at reglerne om forsvarerens og sigtedes ret til aktindsigt efter §§ 729 a og 729 b fraviges, hvis det er påkrævet af hensyn til 1) fremmede magter, 2) statens sikkerhed, 3) sagens opklaring, 4) tredjemands liv eller helbred, 5) efterforskning af en anden verserende sag om en lovovertrædelse, som efter loven kan straffes med fængsel i 6 år eller derover, eller som udgør en forsættelig overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13 (landsforræderi og terrorisme mv.) eller 6) beskyttelse af fortrolige oplysninger om politiets efterforskningsmetoder. Afgørelse om begrænsning af retten til aktindsigt efter § 729 c, stk. 1, kan ikke træffes, hvis det giver anledning til væsentlige betænkeligheder for varetagelsen af sigtedes forsvar, jf. § 729 c, stk. 2.

Gør hensynene til at begrænse retten til aktindsigt sig kun gældende for en del af materialet, skal forsvareren eller sigtede gøres bekendt med det øvrige indhold af materialet, jf. § 729 c, stk. 3.

Retten til egenacces, indsigt og aktindsigt efter de nævnte regler kan således allerede i dag i visse tilfælde begrænses, hvis modstående hensyn taler imod udlevering af oplysningerne. I afvejningen efter f.eks. forvaltningsloven indgår således på den ene side partens interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter til varetagelse af sit tarv. På den anden side kan eventuelle afgørende modhensyn som f.eks. private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet, tale imod udlevering af oplysningerne.

2.9. Sagsbehandlingstider i sager om chikane, trusler, hærværk eller vold mod personer i offentlig tjeneste eller hverv

KL peger på, at sagsbehandlingstiden i sager om chikane, trusler, hærværk eller vold mod kommunalpolitikere i nogle sager har været meget lang, hvilket har været til stor gene for de berørte politikere.

Lange sagsbehandlingstider er en udfordring for retssystemet – både for offentlige og for borgernes retsfølelse og forventning om, at kriminelle får en konsekvent strafforfølgning.

Justitsministeriet har derfor stort fokus på nedbringelse af sagsbehandlingstiden i straffesager, og justitsministeren har i januar 2018 lanceret et politisk udspil herom. Justitsministeren fremsatte på den baggrund i marts i år et lovforslag om nedbringelse af sagsbehandlingstiden i straffesager, som gennemfører de af initiativerne i det politiske udspil, der kræver lovhjemmel, jf. forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Nedbringelse af sagsbehandlingstider i straffesager) (L 204, folketingsamlingen 2017-18). Lovforslaget, der blev vedtaget i juni 2018, trådte i kraft den 1. juli 2018.

Det bemærkes i den forbindelse, at der er fastsat målsætninger om hurtig behandling af voldssager, herunder overtrædelser af straffelovens § 119, stk. 1, om bl.a. vold mod personer i offentlig tjeneste eller hverv. For politiet og anklagemyndigheden indebærer målsætningerne, at det samlede tidsforbrug fra sigtelsen, til sagen sendes til retten, ikke bør overstige 30 dage.

3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

Der er foretaget enkelte præciseringer af lovforslagets bemærkninger i forhold til det udkast til lovforslag, som blev sendt i høring. Der er herudover foretaget visse ændringer af lovteknisk og korrekturmæssig karakter.